

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Навчальний рік 2027–2028

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ТА ВЕДЕННЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ
У РЕАБІЛІТАЦІЙНІЙ СФЕРІ
(назва освітнього компоненту)

Освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 227 «Терапія та реабілітація»

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Курс 4-й

Силабус освітнього компоненту розглянуто на засіданні кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Протокол від
“27” серпня 2024 року № 14

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем громадського здоров'я та гігієни

Протокол від
“28” серпня 2024 року № 1

Голова

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Огнєв Віктор Андрійович, завідувач кафедри, д. мед. н., професор
2. Сокол Костянтин Михайлович – професор кафедри, к.мед.н., професор
3. Міщенко Марина Михайлівна, Phd, асистент

Дані про викладачів, що викладають освітній компонент

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Сокол Костянтин Михайлович , к. мед. н., професор, професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я;
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)	громадське здоров'я, доказова медицина з основами сучасної епідеміології, біостатистика, соціальна медицина, громадське здоров'я, соціальна медицина, громадське здоров'я та основи доказової медицини Сайт університету: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=232%3A2011-05-19-08-08-34&catid=7%3A2011-05-05-09-09-08&Itemid=27&lang=uk ACU: http://http://31.128.79.157:8080/profile Moodle: http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=141 ORCID : 0000-0001-6849-579X
Контактний телефон	+38-050-423-10-82, 057-707-73-20
Корпоративна пошта викладача	km.sokol@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Середа 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Міщенко Марина Михайлівна , доктор філософії, асистент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)	громадське здоров'я, доказова медицина з основами сучасної епідеміології, біостатистика. Сайт університету: https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-gromadskogo-zdorov-ya-ta-upravlinnya-ohoronoyu-zdorov-ya/ ACU: http://31.128.79.157:8080/profile/marihy Moodle: http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=21610 ORCID: 0000-0002-4755-9384
Контактний телефон	+38-066-165-70-83
Корпоративна пошта викладача	mm.mishchenko@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Четвер 15.30-17.00.
Локація (очні)	Аудиторія кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Бізнес-планування та ведення власної справи у реабілітаційній сфері» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 227 «Терапія та реабілітація».

Опис освітнього компоненту (анотація) передбачає опанування здобувачами освіти основних понять та категорій бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері, його роллю та значенням в сучасному світі, вивчення сутності бізнес-планування в реабілітаційній сфері та основних детермінант, що його визначають, ознайомлення з сутністю та значенням для бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері, вивчення підходів та методики здійснення комплексної оцінки здоров'я населення, а також вивчення та опанування особливостей стратегічного керівництва в інтересах здоров'я і благополуччя населення, змісту та особливостей окремих напрямів діяльності в реабілітаційній сфері, зокрема профілактики, міжсекторального співробітництва, промоції здоров'я, адвокації, комунікації та соціальної мобілізації в сфері бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері.

Предметом вивчення освітнього компоненту є теоретичні та практичні основи бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері, його складові, фактори що на нього впливають та напрями забезпечення системи бізнес-планування в реабілітаційній сфері.

Міждисциплінарні зв'язки: бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері інтегрується з освітніми компонентами: «Основи менеджменту у фізичній реабілітації», «Міжнародне гуманітарне право», «Основи медичних знань».

Пререквізити: вивчення освітнього компоненту «Бізнес-планування та ведення власної справи у реабілітаційній сфері» закладає базові теоретичні та практичні основи розуміння сутності, змісту бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері та особливостей функціонування та розвитку системи бізнес-планування в реабілітаційній сфері. Її вивчення є запорукою подальшого успішного проходження освітньої програми та опанування відповідних компетентностей та досягнення програмних результатів програми, формуючи у здобувачів цілісне та системне уявлення про бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері, базові тенденції його розвитку в Україні та в світі.

Постреквізити: вивчення освітнього компоненту передбачає опанування теоретичних основ бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері (його сутність, термінологія, оперативні функції, система бізнес-планування в реабілітаційній сфері); ознайомлення з історію створення та сучасним станом і перспективами розвитку системи бізнес-планування в реабілітаційній сфері в Україні та в світі; формування розуміння сутності системи бізнес-планування в реабілітаційній сфері, його завдань, інфраструктури та особливостей функціонування; вивчення сутності бізнес-планування в реабілітаційній сфері на різних рівнях та основних детермінант, що на нього впливають, особливостей бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері в напрямку епіднагляду, оцінки стану здоров'я та благополуччя населення; вивчення сутності захворюваності як медико-соціальної та бізнесової проблеми та опанування методики її визначення та аналізу; формування знань та навичок щодо комплексної оцінки здоров'я населення та використання відповідних методик та показників у сфері бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері; формування уявлення про сучасні підходи до управління у сфері бізнес-планування в реабілітаційній сфері, вивчення особливостей забезпечення стратегічного керівництва в інтересах здоров'я і благополуччя та проблем соціальної нерівності щодо здоров'я та його охорони; одержання базових знань щодо окремих ключових напрямів сучасного бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері, зокрема екологічного напрямку, надзвичайних ситуацій, біотероризму, а також впливу

стресів та конфліктів на здоров'я населення; розуміння основ морально-етичних та правових аспектів втручання в охороні здоров'я; формування комплексного уявлення про профілактику та промоцію здоров'я, їх роль в системі бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері; формування базових знань та навичок щодо значення та особливостей налагодження міжсекторального співробітництва, адвокації та комунікації, інформатизації в бізнес-плануванні та веденні власної справи в реабілітаційній сфері.

Силабус упорядкований із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації навчально-виховного процесу вищої освіти.

Для успішного проходження курсу здобувачам необхідно вчасно виконувати всі завдання викладача, при виявленні питань чи проблем з їх виконанням завчасно звертатися до викладача.

Вивчення освітнього компонента завершується заліком, тому в процесі вивчення різних тем здобувачам доцільно звертати увагу на питання, що виносяться на нього.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE:

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6298>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними базовими знаннями з теоретичних основ бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері, а також практичних навичок їх застосування у сфері організації ведення власної медичної справи.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є:

- вивчити та зрозуміти: понятійний апарат бізнес-планування та ведення власної справи в реабілітаційній сфері; особливості формування та розвитку системи бізнес-планування в реабілітаційній сфері в Україні та в світі, сучасні тенденції, стратегічне керівництво та оперативні функції в бізнес-плануванні в реабілітаційній сфері; сутність бізнес-планування в реабілітаційній сфері, підходи до його визначення та основні детермінанти; основи системи бізнес-планування в реабілітаційній сфері та оцінки стану здоров'я та благополуччя населення, сутність та методи комплексної оцінки здоров'я населення; методики вивчення та оцінки факторів, що впливають на здоров'я населення; сутність захворюваності як медико-соціальної проблеми та методики вивчення та оцінки показників захворюваності; сутність та аналіз показників фізичного розвитку; причини соціальної нерівності щодо здоров'я та його охорони й методологію їх аналізу; основні джерела загроз та напрями захисту здоров'я людей від них; глобальні загрози міжнародному здоров'ю в сучасному світі внаслідок надзвичайних ситуацій та біотероризму, а також міжнародні підходи у протидії таким загрозам та їх роль у бізнес-плануванні; роль стресів та конфліктів як причини неінфекційних захворювань та засади психогігієни; роль та особливості скринінгових програм раннього виявлення хвороб та чинників ризику в бізнес-плануванні в реабілітаційній сфері; роль та особливості профілактики та промоції здоров'я в системі бізнес-планування в реабілітаційній сфері; зміст та особливості адвокації, комунікації, соціальної мобілізації та інформатизації в бізнес-плануванні;

- навчитися: оперувати основними поняттями та категоріями у сфері бізнес-планування в реабілітаційній сфері; комплексно і системно розглядати систему бізнес-планування в реабілітаційній сфері, розуміючи її інфраструктуру, тенденції розвитку, оперативні функції, складові та фактори, що на неї впливають і здійснювати вивчення та аналіз її в цілому та її складових з цих позицій комплексності та системності; застосовувати методи комплексної оцінки здоров'я населення, оперувати відповідними категоріями та показниками при вивченні здоров'я населення; здійснювати вивчення, оцінку та аналіз чинників, що впливають на здоров'я населення, застосовувати ці навички в системі бізнес-планування в реабілітаційній сфері; застосовувати методики вивчення захворюваності та застосовувати їх результати в системі бізнес-планування в реабілітаційній сфері; здійснювати аналіз причин соціальної нерівності щодо здоров'я та його охорони, оцінку

стану здоров'я та благополуччя населення та використовувати їх в системі бізнес-планування в реабілітаційній сфері; аналізувати ситуацію, потенційні загрози та заходи щодо їх подолання в екологічному громадському здоров'ї, міжнародному здоров'ї (з т.з. надзвичайних ситуацій та біотероризму), впливу стресу і конфліктів в сучасному житті на здоров'я населення та застосовувати дану інформацію в системі бізнес-планування в реабілітаційній сфері; оцінювати, налагоджувати співпрацю та розробляти заходи з міжсекторального співробітництва в бізнес-планування в реабілітаційній сфері; аналізувати стан та пропонувати заходи щодо профілактики та промоції здоров'я; розуміти та застосовувати сучасні підходи, інструменти та методи адвокації, комунікації та соціальної мобілізації в системі бізнес-планування в реабілітаційній сфері; застосовувати інформаційні технології в системі бізнес-планування в реабілітаційній сфері, забезпечувати електронний документообіг.

1.3. Компетентності та результати навчання

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти *компетентностей*:

-інтегральна:

- здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

-загальні:

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

-спеціальні (фахові, предметні):

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 05. Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг з фізичної терапії та ерготерапії.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання**:

ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і

невеликих груп.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних **соціальних навичок (Softskills):**

- навчання дозволяє здобути соціальні навички як через фахові освітні компоненти, які містять в собі соціальні елементи для роботи за напрямом основного освітнього компоненту, блоку вибіркового освітніх компонентів (які сприяють розвиненню та вдосконаленню способів мислення, професійних, світоглядних, громадських якостей, морально-етичних цінностей), так і через проходження практики, під час якої здобувачі освіти навчаються демонструвати толерантність, емпатію, вміння налагоджувати співробітництво з пацієнтом/клієнтом, колегами, проявляти лідерські якості, працювати в критичних умовах та логічно і системно мислити.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Вибірковий	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 227 «Терапія та реабілітація» (шифр і назва) Спеціалізація: 227.1 Фізична терапія	Рік підготовки:	
		4-й	
		Семестр	
		7-й	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 50 самостійної роботи студента – 70	Освітній ступінь: перший (бакалаврський) ОПП: «Фізична терапія, ерготерапія»	Лекції	
		10 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		40 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		70 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	

2.1. Опис освітнього компоненту

2.2.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Принципи підприємницької діяльності.	2	Вступна
2	Основні етапи створення власного бізнесу в реабілітаційній сфері.	2	Тематична
3	Вибір підприємницької бізнес-ідеї в процесі створення власної справи в реабілітаційній сфері.	2	Тематична
4	Визначення власних здібностей, перспектив та перешкод реалізації бізнес-ідеї в реабілітаційній сфері.	2	Тематична
5	Бізнес-планування в реабілітаційній сфері з урахуванням організаційно-правової форми ведення бізнесу.	2	Тематична
	Всього лекційних годин	10	

2.2.3. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Поняття підприємницького	2	Презентація, бесіда,	ПК: Усне, письмове

	середовища та його складові елементи.		розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
2	Механізми заснування власної справи в реабілітаційній сфері.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
3	Сутність підприємницького лідерства в сучасному бізнес-середовищі.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
4	Підготовка до початку бізнесу в реабілітаційній сфері.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
5	Організаційне забезпечення практичної реалізації бізнес-ідеї в реабілітаційній сфері.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
6	Формування власного капіталу.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
7	Оцінка кон'юнктури в реабілітаційній сфері.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
8	Менеджмент підприємництва в реабілітаційній сфері і його стратегічна направленість.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
9	Бізнес-модель КАНВАС.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення,	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий

			ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
10	Конкуренція в сфері реалізації власної бізнес-ідеї.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
11	Реєстрація суб'єкта підприємницької діяльності в реабілітаційній сфері в деталях.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
12	Реєстрація фізичної особи-підприємця в реабілітаційній сфері в деталях.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
13	Пошук та напрацювання клієнтської бази при реалізації бізнес-проекту в реабілітаційній сфері.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
14	Маркетингова концепція управління.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
15	Ідентифікація та мінімізація ризиків новоствореного бізнес-проекту в реабілітаційній сфері.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
16	Бізнес-план у ринковій системі господарювання.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
17	Засновницькі документи та їх юридично-фінансова підготовка в процесі	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль,

	реалізації бізнес-ідеї в реабілітаційній сфері.		процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
18	Державна грантова підтримка та допомога міжнародних фондів при реалізації бізнес-проекту в реабілітаційній сфері.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
19	Підприємство в реабілітаційній сфері як юридична особа в правовому середовищі України.	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
20	Підсумковий контроль	2	Презентація, бесіда, розповідь-пояснення, ділова гра, моделювання процесів моделювання процесів вирішення ситуаційних та практичних завдань -	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль, індивідуальні завдання. Підсумковий контроль: залік.
	Всього годин практичних занять	40		

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Поняття «підприємництво» і «бізнес». Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
2	Роль підприємництва. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
3	Start up як інструмент реалізації бізнес-ідеї в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
4	Види підприємництва в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
5	Вибір типу підприємства та обґрунтування його цілей. Опрацювання	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування,

	навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми.			тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
6	Етика бізнесу в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
7	Визначення власних перспектив в реалізації бізнес-ідеї в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
8	Визначення власних перешкод в реалізації бізнес-ідеї в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
9	Пошук власного місця в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
10	Попит в сфері реалізації власної бізнес-ідеї. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
11	Засновницькі документи та їх супровід в процесі реалізації бізнес-ідеї в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
12	Маркетингові основи та їх реалізація. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
13	Прямий маркетинг. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий

	відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.			контроль: залік.
14	Мережевий маркетинг. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
15	Партнерські зв'язки: сутність та організаційно-правова форми. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
16	Статутний фонд підприємства в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
17	Формування статутного фонду підприємства в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
18	Підбір команди та особисте планування бізнес-проектів в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
19	Аутсорс бізнес-проектів в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
20	Консалтинг бізнес-проектів в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
21	Страхування та управління ризиками в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	22	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
22	Соціальна відповідальність бізнес-проекту	2	Лекція,	ПК: Усне, письмове

	в реабілітаційній сфері: сутність і напрями реалізації. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.		презентація	опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
23	Структурно-логічна складова бізнес-плану в процесі реалізації власної справи в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
24	Послідовність розробки та оформлення бізнес-плану в процесі реалізації власної справи в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
25	Розробка фінансового плану власної справи в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
26	Фінансовий прогноз реалізації бізнес ідеї в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
27	Електронна обробка даних на підприємстві в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
28	Правові засади підприємницької діяльності в Україні в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
29	Фізична особа-підприємець у правовому полі України. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.

	завдань.			
30	Ліцензування діяльності підприємницьких структур в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
31	Патентування діяльності підприємницьких структур в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
32	Приписи на відкриття підприємства в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
33	Дозволи на відкриття підприємства в реабілітаційній сфері. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
34	Особливі дозволи. Опрацювання навчальної літератури. Робота з нормативними та аналітичними документами. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
35	Підсумковий контроль. Підготовка відповідей на питання до заліку.	2	Лекція, презентація	ПК: Усне, письмове опитування, тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
	Всього годин самостійної роботи	70	-	-

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, презентація, відеоролики, дискусія, кейс-метод.

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; самоконтроль.

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Поточна навчальна діяльність здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми освітнього компоненту та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. Для здобувачів заочної форми навчання до поточних оцінок також належить оцінка за виконане індивідуальне завдання. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Оцінювання поточної та загальної навчальної діяльності (ПНД, ЗНД):

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність проводиться згідно інструкції «З оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті», затвердженій наказом ХНМУ № 181 від 21.08.2021.

Підсумковий бал за ЗНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. До суми балів за ЗНД включається також оцінка за виконану індивідуальну роботу. Відповідно до вказаної Інструкції, перерахунок середньої оцінки за загальну навчальну діяльність (ЗНД) у багатобальну шкалу, для освітнього компоненту, що завершується заліком проводиться відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітнього компоненту, що завершується заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		

4.32-4,34	173	3.55-3,56	142
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139

Проведення та оцінювання підсумкового заняття.

Підсумкове заняття (ПЗ) проводиться за розкладом, під час останнього заняття. Підсумкове заняття передбачає тестові завдання, які виносяться на ПЗ і повинні бути розглянуті в повному обсязі на практичних заняттях з роз'ясненням їх навчальної сутності, тощо.

Оцінка з освітнього компоненту виставляється лише здобувачам, яким зараховані усі заняття включаючи підсумкове заняття.

3.2. Питання до заліку.

1. Вибір бізнес-ідеї в процесі створення власної справи в реабілітаційній сфері.
2. Формування місії власного бізнесу в реабілітаційній сфері.
3. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.
4. Фізична особа-підприємець.
5. Сімейне підприємство.
6. Приватне підприємство.
7. Товариство з обмеженою відповідальністю.
8. Онлайн- платформи «Дія» та «Gov.ua» для реєстрації бізнесу.
9. Інтернет-контент для бізнес-початківців.
10. Економічна сутність поняття «лідерство».
11. Еволюція концепцій лідерства.
12. Принципи та стилі лідерства в реабілітаційній сфері.
13. Конкурентні переваги як запорука лідирування підприємства в реабілітаційній сфері.
14. Лідерство в бізнесі: світова та вітчизняна практика.
15. Основні особистісні характеристики лідера у підприємницькій діяльності.
16. Стартап як вид започаткування бізнесу, що базується на інноваціях.
17. Бізнес-план у ринковій системі господарювання.
18. Підготовча стадія розробки бізнес-плану.
19. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану.
20. Форми ведення обліку в новоствореному бізнесі.
21. Визначення цільового сегмента ринку для медичного бізнесу.
22. Вибір альтернативної стратегії просування товару чи медичної послуги на ринок.
23. Розробка маркетингового плану бізнес-проекту.
24. Основи розвитку бізнесу за допомогою Інтернету.
25. Проектування комерційного сайту компанії в реабілітаційній сфері.
26. Сутність і складові елементи організаційного забезпечення бізнесу.
27. Обґрунтування визначення потреби компанії в реабілітаційній сфері в персоналі.
28. Особливості управління організаційним розвитком компанії в реабілітаційній сфері в сучасних умовах господарювання.
29. Принципи організації фінансування бізнесу в реабілітаційній сфері.
30. Фінансові ресурси бізнесу в реабілітаційній сфері та джерела їх формування.
31. Залучення грантового фінансування бізнесу в реабілітаційній сфері.
32. Сутність, завдання і технологія розробки фінансового плану.
33. Складові елементи фінансового плану бізнесу.
34. Загальна характеристика діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства в реабілітаційній сфері.
35. Формування та використання прибутку.

36. Консалтинг та аутсорсинг процесів у бізнесі в реабілітаційній сфері.
37. Страхування бізнесу.
38. Особливості ризик-менеджменту новоствореного підприємства в реабілітаційній сфері.
39. Різновиди підприємницьких ризиків та їх класифікація.
40. Методичні підходи до оцінювання та мінімізації рівня бізнес-ризиків в реабілітаційній сфері.
41. Соціально відповідальне ведення бізнесу в реабілітаційній сфері як запорука конкурентоспроможності.
42. Екологічні аспекти бізнес-діяльності в реабілітаційній сфері.
43. Формування стратегії соціально відповідальної поведінки суб'єктів господарювання в ринковому середовищі в реабілітаційній сфері.

3.3. Контрольні питання

Тема 1. Сутність та економічна природа бізнесу.

1. Вкажіть засади виникнення бізнесу, їх економічну основу та передумови формування бізнесу.
2. Назвіть основні складові поняття «бізнес» і «підприємництво».
4. Назвіть рушійні сили бізнесу.
5. Вкажіть основні стратегії і тактики ведення бізнесу.
6. Визначте поняття підприємницького середовища в реабілітаційній сфері та його складові елементи.
7. Назвіть основні принципи підприємницької діяльності.
8. Визначте основні взаємозалежності бізнесу в реабілітаційній сфері і підприємницької діяльності між реабілітаційною сферою та бізнесом.

Тема 2. Технологія створення власної справи в реабілітаційній сфері.

1. Визначте механізми вибору підприємницької бізнес-ідеї в процесі створення власної справи в реабілітаційній сфері.
2. Сформулюйте роль Start up в реалізації бізнес-ідеї в реабілітаційній сфері.
3. Назвіть типи підприємства, обґрунтуйте вибір його типу та цілей в тій чи іншій сфері діяльності.
4. Назвіть основні форми ведення бізнесу та їх класифікацію.
5. Визначте основні середовищні елементи та передумови активізації підприємницької діяльності.
6. Вкажіть основну роль створення та функціонування підприємства в реабілітаційній сфері.
7. Визначте основні елементи та джерела бізнес-ідей.
8. Вкажіть основні механізми заснування власної справи в реабілітаційній сфері.
9. Визначте організаційне забезпечення практичної реалізації бізнес-ідеї в реабілітаційній сфері.
10. Виокреміть основні етапи створення власного бізнесу в реабілітаційній сфері.
11. Обґрунтуйте необхідність оцінки кон'юнктури та пошук власного місця на ринку в реабілітаційній сфері перед початком реалізації власної бізнес-ідеї.
12. Вкажіть роль попиту та конкуренції при реалізації власної бізнес-ідеї.
13. Визначте основні передумови та етапи формування власного капіталу.
14. Вкажіть роль визначення власних здібностей, перспектив та перешкод при реалізації бізнес-ідеї в реабілітаційній сфері.
15. Охарактеризуйте основні засновницькі документи та їх юридично-фінансову підготовку й супровід в процесі реалізації бізнес-ідеї в реабілітаційній сфері.
16. Вкажіть основні приписи та дозволи, необхідні для відкриття підприємства в реабілітаційній сфері та визначте основні особливі дозволи в сфері приватної діяльності в реабілітаційній сфері.

17. Вкажіть послідовність дій при реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності в реабілітаційній сфері та реєстрації фізичної особи – підприємця в деталях.

18. Визначте фактори, які пов'язані з провалами реалізації бізнес-ідей.

19. Вкажіть основні якості підприємця, необхідні для ефективної реалізації бізнес ідеї в реабілітаційній сфері.

20. Визначте сутність підприємницького лідерства в сучасному бізнес-середовищі.

Тема 3. Виробнича та комерційна діяльність підприємницьких структур в реабілітаційній сфері.

1. Визначте основні елементи виробничої структури підприємства.

2. Охарактеризуйте існуючі механізми електронної обробки даних в реабілітаційній сфері.

3. Вкажіть основні елементи маркетингової концепції управління.

4. Що таке прямий та мережевий маркетинг?

5. Визначте маркетингові основи та механізми їх реалізації.

6. Сформулюйте основні механізми пошуку та напрацювання клієнтської бази при реалізації бізнес-проекту в реабілітаційній сфері.

7. Що таке статутний фонд підприємства в реабілітаційній сфері та механізми його формування?

8. Вкажіть механізми реалізації підбору команди та особистого планування бізнес-проектів в реабілітаційній сфері.

9. Що таке менеджмент підприємництва в реабілітаційній сфері і його стратегічна направленість?

10. Визначте поняття «консалтинг» і «аутсорс» бізнес-проектів в реабілітаційній сфері та їх основні функціонально-реалізаційні елементи.

11. Механізми ідентифікації та мінімізації ризиків новоствореного бізнес-проекту в реабілітаційній сфері.

12. Можливості страхування та управління ризиками.

13. Роль партнерських зв'язків: сутність та організаційно-правові форми.

14. Соціальна відповідальність бізнес-проекту в реабілітаційній сфері: сутність і напрями реалізації.

15. Охарактеризуйте комерційний розрахунок як метод ведення виробничо-господарської діяльності в реабілітаційній сфері.

16. Основи ціноутворення в сфері ведення медичної справи в реабілітаційній сфері.

17. Оподаткування діяльності фізичних осіб-підприємців в Україні. Вибір системи оподаткування.

Тема 4. Основи бізнес-планування власної справи в реабілітаційній сфері.

1. Вкажіть основні особливості бізнес-планування в реабілітаційній сфері з урахуванням організаційно-правової форми ведення бізнесу.

2. Що таке бізнес-план у ринковій системі господарювання?

3. Визначте структурно-логічну складову бізнес-плану, послідовність його розробки та оформлення в процесі реалізації власної справи в реабілітаційній сфері.

4. Охарактеризуйте бізнес-модель КАНВАС.

5. Визначте основні етапи розробки та структурні елементи фінансового плану власної справи в реабілітаційній сфері.

6. Що таке фінансовий прогноз реалізації бізнес ідеї в реабілітаційній сфері?

Тема 5. Державно-правове регулювання бізнесу в реабілітаційній сфері.

1. Охарактеризуйте основні правові засади підприємницької діяльності в реабілітаційній сфері в Україні.

2. Вкажіть основні закони, що регулюють підприємницьку діяльність в Україні.

3. Визначте основу формування підприємства в реабілітаційній сфері як юридичної особи в правовому середовищі України.

4. Охарактеризуйте діяльність фізичної особи-підприємця в реабілітаційній сфері у

правовому полі України.

5. Визначте основні права, обов'язки та відповідальність підприємця в реабілітаційній сфері.

6. Визначте основні правові та функціональні елементи ліцензування та патентування діяльності підприємницьких структур в реабілітаційній сфері.

7. Вкажіть елементи соціально відповідального ведення бізнесу в реабілітаційній сфері, як запоруки конкурентоспроможності.

8. Визначте основні екологічні аспекти бізнес-діяльності в реабілітаційній сфері.

9. Охарактеризуйте основи формування стратегії соціально відповідальної поведінки суб'єктів господарювання в ринковому середовищі в реабілітаційній сфері.

10. Охарактеризуйте сучасну державну грантову підтримку та допомогу міжнародних фондів при реалізації бізнес-проекту в реабілітаційній сфері.

3.4. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти під керівництвом викладача з освітнього компоненту «Бізнес-планування та ведення власної справи у реабілітаційній сфері» проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки конспектів, доповідей за ними; вивчення нормативних та міжнародних документів, рекомендованих для вивчення різних тем освітнього компоненту; вивчення статистичних даних за різними темами освітнього компоненту; виконання індивідуальних завдань (аналітичних, ситуаційних, пошукових).

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання повинні виконати індивідуальне завдання і надіслати його на перевірку викладачеві (на e-mail) не пізніше, ніж за 10 днів до початку навчальної сесії.

Завдання (теми) для індивідуальної роботи здобувачі обирають із запропонованого переліку. Також здобувачі можуть самостійно запропонувати тему для виконання індивідуального завдання, спираючись на сферу своїх наукових інтересів або практичної діяльності, при цьому вони мають узгодити її з викладачем.

Критерії оцінювання індивідуального завдання. Робота повинна мати обсяг 10–16 сторінок тексту стандартного оформлення (розмір аркуша А4, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, вирівнювання по ширині, між абзацні відступи – відсутні) і повністю розкривати зміст обраних питань. Робота має бути структурована та містити перелік використаних літературних джерел, оформлений відповідно до існуючих вимог. Робота має бути подана на перевірку у визначені строки.

Невідповідність змісту, занадто великий або малий обсяг роботи, невідповідність формальним вимогам до оформлення, відсутність переліку використаних джерел або його неправильне оформлення, недостатня структурованість роботи, невчасне подання роботи на перевірку є підставами для зниження оцінки або ж повернення роботи на доопрацювання.

Теми індивідуальних робіт

1. Концептуальні засади стратегічного планування.

2. Загальні принципи та методологія планування економічних показників підприємства в реабілітаційній сфері.

3. Організаційна схема процесу бізнес-планування.

4. Ресурсні обмеження виконання бізнес-плану.

5. Процес планування та формування маркетингової стратегії підприємства в реабілітаційній сфері.

6. Методичні засади сегментування і позиціонування суб'єкта підприємницької діяльності та його продукції на ринку.

7. Управління інструментами маркетингу підприємства в реабілітаційній сфері.

8. Стратегія розподілу продукції суб'єкта медичної підприємницької діяльності та управління каналами збуту.

9. Аналіз конкурентоспроможності суб'єкта підприємницької діяльності в

реабілітаційній сфері, його місце у процесі проведення зовнішнього аналізу.

10. Суть проведення внутрішнього та зовнішнього аналізу підприємства в реабілітаційній сфері та якою є його роль на підготовчій стадії розробки бізнес-плану?

11. Матриця SWOT-аналізу проекту: методика складання, місце та роль в межах внутрішнього аналізу.

12. Модель п'яти сил конкуренції М. Портера.

13. Система матеріально-технічного забезпечення суб'єкта бізнесу в реабілітаційній сфері.

14. Відмінності між чистими та спекулятивними ризиками.

15. Кількісні та якісні оцінювання рівня підприємницьких ризиків.

16. Ліквідність і платоспроможність суб'єкта підприємництва.

17. Економічний зміст точки беззбитковості.

18. Особливості матриці «балансу життєвого циклу» (моделі ADL/LC).

19. Групи системних критеріїв у SPACE-аналізі системи управління конкурентоспроможністю суб'єкта підприємницької діяльності.

20. Позитивні та негативні аспекти використання PEST-аналізу в системі управління конкурентоспроможністю суб'єкта підприємницької діяльності.

21. Основні виробничі фонди в реабілітаційній сфері.

22. Оборотні виробничі фонди в реабілітаційній сфері.

23. Венчурний бізнес в реабілітаційній сфері.

24. Акціонерні товариства, які здійснюють господарську діяльність в реабілітаційній сфері.

25. Проблеми малого медичного бізнесу в Україні та шляхи їх подолання.

26. Досвід функціонування малих підприємств у різних країнах.

27. Розвиток малого бізнесу в реабілітаційній сфері в Україні.

28. Державна політика підтримки малого бізнесу. Форми державної підтримки малих підприємств.

29. Ліквідність закладів реабілітаційної сфери.

30. Джерела інформації для аналізу фінансового стану закладу в реабілітаційній сфері.

Актив і пасив балансу. Визначення вартості чистих активів.

31. Види цін. Джерела інформації про ціни.

32. Етапи і методи встановлення цін на продукцію закладу в реабілітаційній сфері.

33. Загальна характеристика оподаткування в Україні.

3.6. Правила оскарження оцінки

Правила оскарження прописані в «Положенні про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти Харківського національного медичного університету» № 35/2020 від 30.09 2020 року.

Апеляція – оскарження здобувачами освіти результатів підсумкового контролю.

Апеляція результатів підсумкового контролю знань здобувачів освіти є складовою організаційного забезпечення освітнього процесу. Розгляд апеляції проводиться з метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Головне завдання апеляційної процедури – подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань здобувачів освіти, уникнення непорозумінь та спірних ситуацій, створення сприятливих умов для розвитку та реального забезпечення законних прав і інтересів осіб, які навчаються.

Здобувачі вищої освіти мають право подавати апеляцію на отриману підсумкову оцінку, яка виставлена з освітнього компоненту. Незадовільні оцінки, отримані здобувачем освіти у разі відсутності на підсумковому контролі без поважної причини (відповідно до встановленого в університеті порядку) оскарженню не підлягають.

Спірні питання стосовно оцінок, отриманих при складанні атестації, розглядаються екзаменаційною комісією.

Порядок створення та склад апеляційної комісії

Апеляційна комісія створюється для вирішення спірних питань, які виникли під час здійснення підсумкового контролю і розгляду апеляції здобувачів освіти ХНМУ.

До складу апеляційної комісії входить проректор з наукової або науково-педагогічної роботи, директор навчально-наукового інституту якості освіти, начальник навчально-методичного відділу, керівник відповідного деканату, інституту, завідувач аспірантури, докторантури і клінічної ординатури, гарант освітньої програми, науково-педагогічні працівники, які задіяні в реалізації відповідної освітньої програми (в т. ч. ті, що викладають освітній компонент оцінка з якої є спірною, але не проводили підсумковий контроль у даного здобувача), представники студентського самоврядування. Склад апеляційної комісії не менше 5 осіб.

Порядок подання заяви про апеляцію

До початку проведення підсумкового контролю керівник відповідного деканату, інституту, завідувач аспірантури, докторантури і клінічної ординатури доводить до відома здобувачів освіти зміст нього Положення.

Подання заяви про апеляцію (далі – заява) здійснюється здобувачем освіти особисто у письмовій формі не пізніше наступного дня після оголошення результатів складання підсумковою контролю.

Здобувач освіти подає заяву до відповідного деканату, інституту, відділу аспірантури, докторантури і клінічної ординатури де він навчається. Керівник даного підрозділу реєструє заяву у навчально- методичному відділі та надає її на підпис ректору, готує проект наказу про склад апеляційної комісії, повідомляє здобувачу освіти дату і місце засідання апеляційної комісії.

Якщо здобувач освіти, який оскаржує результати підсумкового контролю, бажає додати до заяви додаткові документи, то він повинен це зробити під час подання заяви (письмові роботи додатково не надаються).

Заява повинна бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше двох наступних робочих днів після її подання.

Порядок розгляду заяв

Заяви розглядаються під час засідання апеляційної комісії. На одному засіданні апеляційної комісії може розглядатись декілька заяв.

Здобувач освіти, який подавав заяву, має право бути присутнім на усіх засіданнях апеляційної комісії при розгляді його заяви. У випадку його відсутності секретарем комісії у протокол засідання повинен бути зроблений відповідний запис.

Для розгляду заяви керівником відповідного деканату, інституту, завідувачем аспірантури, докторантури і клінічної ординатури до апеляційної комісії подаються оригінали письмових робіт здобувача освіти з підсумкового контролю, роздрукований варіант комп'ютерного тестування, журнали обліку роботи академічної групи тощо.

При розгляді заяви щодо підсумкового контролю, який проводився у письмовій формі, повторне чи додаткове опитування здобувача освіти апеляційною комісією заборонено. Апеляційна комісія розглядає та аналізує письмову роботу керуючись критеріями оцінювання відповідного освітнього компоненту.

При розгляді заяви щодо підсумкового контролю, який проводився в усній формі, здобувачу освіти за рішенням апеляційної комісії може бути надана можливість повторно скласти підсумковий контроль під час засідання апеляційної комісії за новим білетом з комплекту білетів з освітнього компоненту. Для об'єктивності та прозорості білет, за яким здобувач освіти вперше складав підсумковий контроль, вилучається з комплекту.

Рішення апеляційної комісії приймаються більшістю голосів від загального складу комісії. У разі рівної кількості голосів «за» та «проти» приймається рішення, яке підтримав голова комісії.

Результатом розгляду заяви є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень:

- попереднє оцінювання знань здобувача освіти на підсумковому контролі відповідає рівню якості його знань з даного освітнього компоненту і не змінюється;

- попереднє оцінювання знань здобувача освіти на підсумковому контролі не відповідає рівню якості його знань з даного освітнього компоненту і заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до діючої в ХНМУ шкали оцінювання результатів підсумкового контролю), але не нижчої за отриману на підсумковому контролі, за яким подана заява.

Якщо в результаті розгляду заяви апеляційна комісія приймає рішення про зміну попередніх результатів підсумкового контролю, нова оцінка знань здобувача освіти виставляється відповідно до шкали оцінювання результатів підсумкового контролю ХНМУ спочатку в протоколі засідання апеляційної комісії, а потім змінюється коректурним способом – в письмовій роботі, у відомості успішності та заліковій книжці (індивідуальному навчальному плані) здобувачем освіти.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Політика курсу полягає у дотриманні Етичного Кодексу, укладеного університетською спільнотою, в якому визначено основні моральні принципи (Кодекс корпоративної етики ХНМУ представлений на сайті <http://knmu.edu.ua>).

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього компоненту. Якщо здобувач пропустив навчальне заняття він має його відпрацювати відповідно до «Положення про порядок відпрацювання студентами Харківського національного медичного університету навчальних занять». Відпрацювання проводяться щоденно черговому викладачу кафедри.

У разі, якщо здобувач не здав вчасно індивідуальне завдання з поважної причини, необхідно повідомити викладача про таку ситуацію та встановити новий строк здачі. Якщо здобувач не встигає з виконанням індивідуального завдання він може попросити у викладача відкладення терміну з обґрунтуванням причини невчасного виконання (викладач вирішує в кожній конкретній ситуації чи є сенс продовження строку виконання і на який термін).

У разі невиконання завдань під час навчальних занять чи невиконання частини такого заняття викладач виставляє незадовільну оцінку, яку здобувач має перескласти викладачеві у вільний час викладача і здобувача, який слід попередньо призначити.

Під час лекційного заняття здобувачам вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші.

Під час практичних занять очікується достатній рівень підготовленості здобувачів до них та активна участь в роботі і виконанні поставлених викладачем завдань. Зокрема, очікується активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час занять важливі:

- повага до колег, ввічливість та вихованість;
- толерантність до інших та їхнього досвіду;
- сприйнятливості та неупередженості;
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/ки;
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів;
- висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції;
- обов'язкове знайомство з першоджерелами, підготовленість до заняття.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у різноманітних науково-комунікативних заходах з предметного профілю.

Успішне проходження курсу вимагає дотримання академічної доброчесності, знання та вміння використовувати при підготовці до занять та виконанні завдань «Положення про

порядок перевірки у Харківському національному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень».

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Здобувачам вищої освіти важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/ць і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм. Під час занять здобувачі мають бути вдягнені в медичні халати (професійний одяг).

Під час занять:

дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити воду;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої, інші напої окрім води, а також наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен повинен знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

5.1. Загальні положення

Кодекс академічної доброчесності Харківського національного медичного університету (далі – Університет) розроблено з метою підтримки ідеї доброчесності та гідних взаємин між учасниками академічного процесу; пропагування важливості академічної доброчесності; вирішених питань щодо підняття якості вищої освіти; сприяння розвитку позитивної репутації; підвищення рейтингу викладачів та конкурентоспроможності випускників університету; розвитку навичок добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб; активізації самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Основними завданнями впровадження політики академічної доброчесності в Університеті є: попередження та усунення випадків академічного шахрайства серед студентів та викладачів Університету, виховання негативного відношення до плагіату, проведення постійної цілеспрямованої роботи щодо розвитку у здобувачів освіти академічної доброчесності.

Даним Кодексом встановлено принципи академічної доброчесності в освітньому процесі, права та обов'язки учасників академічного процесу, види порушень академічної

добročесності та порядок їх усунення.

Викладачі, дослідники і студенти, які виявляють прагнення до академічної добročесності повинні стати зразком для наслідування й підвищувати стандарт освітньої та наукової діяльності в цілому. Порушення правил академічної добročесності не повинні негативно впливати на репутацію Університету й зменшувати цінність освітніх та наукових ступенів, що здобуваються в університеті.

Кодекс розроблено на підставі вимог чинного законодавства: на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право та суміжні права», «Про запобігання корупції». При формуванні документу було використано нормативно-правову базу Кабінету Міністрів України, інформацію з міжнародних публікацій Ради Європи; враховано рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо впровадження етичних кодексів в українських ЗВО.

Метою даного Кодексу, в рамках навчального (освітнього) процесу та наукової діяльності, є популяризація принципів академічної добročесності серед співробітників та здобувачів вищої освіти.

Основними принципами академічної добročесності в освітньому процесі є:

- законність. У своїй діяльності дотримуватися Конституції України, законів та підзаконних актів;
- науковість. Об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, наукові досягнення, ознайомлювати з науковими методами;
- чесність та порядність. Не допускати використання неправдивих тверджень;
- взаємна довіра. Вільний обмін ідеями та інформацією;
- ввічливість та толерантність. З повагою та доброзичливістю ставитися до інших, їхніх думок, поглядів, переконань;
- справедливість та об'єктивність. Неупереджене ставлення один до одного, об'єктивна оцінка результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності, неупереджено розглядати дискусійні питання, без особистих уподобань або вигоди;
- компетентність й професіоналізм. Передбачає наявність аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету, високу організацію праці;
- добросовісність та відповідальність. Брати відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання;
- партнерство та взаємодопомога. Сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін;
- безпека та добробут. Діяльність учасників освітнього процесу не повинна приводити до виникнення загроз їхньому життю, здоров'ю та майну Університету;
- соціальна справедливість та рівність. Рівний доступ до освіти незалежно від раси, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, політичних, релігійних переконань, етнічного, соціального походження, стану здоров'я;
- демократичне управління. Управління системою вищої освіти та Університетом повинні здійснюватися із залученням усіх відповідних учасників освітнього процесу при етичному виконанні керівництвом університету своїх повноважень на всіх ланках;
- якісна освіта. Самовдосконалення та вдосконалення системи освіти. Усі учасники академічного процесу підтримують ідею найвищої можливої якості освіти, докладаючи максимум зусиль до постійного вдосконалення освітньої системи, у тому числі через власний професійний розвиток.

5.2. Основні поняття та їх визначення

Автор – фізична особа, результатом творчої праці якої є представлений твір (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII).

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються в університеті на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації (ст. 1 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 – VII).

Твір – результат наукової чи навчально-методичної діяльності автора (співавторів) поданий в Університет на паперових носіях або в електронному вигляді, оприлюднений у мережі Інтернет чи на офіційному сайті університету у формі монографії, підручника, навчального посібника, статті, тез, препринта, автореферату і рукопису дисертації (дисертаційної роботи), дипломної роботи, курсової роботи чи проекту, реферату, есе, контрольної роботи, тощо.

Оприлюднення твору – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII).

Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII).

Плагіат академічний – навмисне відтворення частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження, або відтворення під своїм іменем оприлюднених творів чи інших результатів інтелектуальної праці створених іншими особами без відповідного посилання. (ст. 69 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 – VII).

Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII).

Показник оригінальності твору – коефіцієнт подібності, виражений у відсотках, який відображає рівень запозичень у документі та визначає співвідношення кількості виділених слів до загальної кількості слів у документі.

5.3. Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь студентів (здобувачів вищої освіти);
- дотримання правил посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- інформування здобувачів вищої освіти про основні критерії виявлення плагіату та відповідальності за його використання;
- проведення заходів серед студентів із запобігання випадків плагіату;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність.

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти передбачає:

- використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та

достовірних джерел інформації та правильного посилання на них;

- дотримання правил посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі, отримання плати за поселення до гуртожитків, дозволу на використання матеріально-технічної бази Університету (якщо це не передбачає перелік платних послуг);

- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

- залучення підставних осіб до списку авторів наукової (творчої) або навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань;

- примусові благодійні внески та примусова праця – примус учасників академічного процесу сплачувати гроші або виконувати певну працю під загрозою зумисно завдати шкоди інтересам та правам здобувача освіти у навчанні чи інших питаннях;

- виникнення ситуацій, які спричинили конфлікт інтересів – реальна та потенціальна суперечність між особистими, майновими, немайновими інтересами самої особи чи близьких до неї осіб та її повноваженнями, присутність якої може вплинути на об'єктивність прийняття рішень, а також на вчинення або не вчинення дій під час виконання наданих їй повноважень;

- перевищення повноважень – використання службового становища, родинних зв'язків для отримання переваг у навчальній, науковій чи адміністративній сфері.

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;

- позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати

визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що затверджені (погоджені) Вченою радою університету та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності.

Кожна особа, стосовно якої встановлено факт щодо порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

Форми та види академічної відповідальності закладів освіти визначаються спеціальними законами.

За дії (бездіяльність), що визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

5.4. Етичні норми освітньо-наукової діяльності

Порушенням етичних норм освітньо-наукової діяльності є:

- академічна фальсифікація та фабрикація, публікація вигаданих результатів досліджень;
- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці, які не брали участь у створенні наукового продукту;
- оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результат власного дослідження;
- надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу, у тому числі при заповненні анкети для формування рейтингу науково-педагогічних працівників;
- використання запозичених текстів у письмових роботах без зазначення всіх джерел запозичень;
- використання у власному творі чужих матеріалів, у тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань;
- цитування матеріалу, створеного іншою особою, як опублікованого, так і ні, без належного дотримання правил цитування;
- представлення в якості власного твору (есе, курсової роботи, дипломного проекту, тез статті, лабораторної роботи тощо) матеріалу, що був отриманий з Інтернету або від третіх

осіб;

- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
- повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи;
- повторна публікація своїх наукових результатів;
- перекладання чужих (або своїх) текстів з однієї мови на іншу.

5.5. Прикінцеві положення

Члени університетської громади зобов'язані знати «Кодекс академічної доброчесності Харківського національного медичного університету».

Факт ознайомлення учасників академічного процесу з текстом Кодексу та їх зобов'язаннями щодо його дотримання реалізується шляхом включення основних положень цього документу до трудових договорів працівників Університету, а також до договорів (контрактів) між Університетом та здобувачами освіти.

Всі зміни та доповнення до даного Кодексу розглядаються та затверджуються на засіданні Вченої ради ХНМУ, після чого наказом ректора університету затверджується нова редакція «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного медичного університету».

При затвердженні нової редакції Кодексу попередня втрачає чинність.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Безпечний медичний бізнес 2.0. О. Юдін. Пабліш Про. 2023. 320 с.
2. Варналій З.С. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с
3. Власний медичний бізнес 2.0. О. Юдін. Пабліш Про. 2023. 376 с.
4. Власний медичний бізнес 2.0: будуємо крок за кроком. Юдін О. Пабліш Про. 2023. 392 с.
5. Должанський З. І. Бізнес-план: технологія розробки: навч. посіб. / З. І. Должанський, Т. О. Загорна. – К. : ЦУЛ, 2019. –384 с.
6. Започаткування і розвиток власної справи. Практичний посібник для підприємців-початківців / Д. Рьоннеке, М. Флінта, Р. Баран, А. Дмитрах: Львівська торгово-промислова палата, Львів, 2016. – 130 с.
7. Іванова, В.В. Планування і контроль на підприємстві: навчальний посібник / В. В. Іванова. – 2-е видання. – Суми : Університетська книга, 2019. – 443 с.
8. Македон В. В. Бізнес-планування : навч. посіб. / В. В. Македон. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: ЦНЛ, 2018. – 236 с.
9. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я. Борщ В. І., Рудінська О. В, Кусик Н. Л. 2022. Олді+. 264 с.
10. Основи менеджменту та маркетингу в медицині. Шутурмінський В. Г., Кусик Н. Л., Рудінська О. В. 2020. Гельветика. – 176 с.
11. Планування діяльності підприємства: навчальний посібник / А. Ф. Бурик, О. М. Світовий, О. Г. Мачушенко та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2017. – 260 с.
12. Методичні рекомендації кафедри.
13. Лекційний курс кафедри.

Допоміжна

1. Населення України. Демографічний щорічник. – К. : Держкомстат України. (режим доступу: www.ukrstat.gov.ua).
2. Попченко Т. П. Реформування сфери охорони здоров'я в Україні: організаційне, нормативно-правове та фінансово-економічне забезпечення. – К. : НІСД, 2012. – 96 с.
3. Посібник із соціальної медицини та організації охорони здоров'я. – К. : «Здоров'я», 2002. – 359 с.

4. Оброва Н. В., Осипова М. М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: 2018. – 305 с.
5. Основи бізнесу: навч. посіб. / В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, В. О. Овчиннікова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2017. – 291 с.
6. Закон України «Про лікарські засоби». (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 22, ст. 86).
7. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 4, ст.19) Вводиться в дію Постановою ВР N 2802-ХІІ (2802-12) від 19.11.92, ВВР, 1993, № 4, ст. 20.
8. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Закон введено в дію з дня опублікування – 8 квітня 1994 року (згідно з Постановою Верховної Ради України від 24 лютого 1994 року № 4005-ХІІ).
9. Закон України «Про захист прав споживачів». Закон введено в дію з 1 жовтня 1991 року Постановою Верховної Ради Української РСР від 12 травня 1991 року № 1024-ХІІ.
10. Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб». (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 29, ст. 228).
11. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 10, ст. 60).
12. Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними». (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 10, ст.62) Вводиться в дію Постановою ВР № 63/95-ВР від 15.02.95, ВВР, 1995, № 10, ст. 63.
13. Закон України «Про психіатричну допомогу». (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 19, ст.143).
14. Кабінет Міністрів України. Постанова від 15 липня 1997 р. № 765 «Про затвердження Порядку акредитації закладу охорони здоров'я».
15. Кабінет Міністрів України. Постанова від 30 листопада 2016 р. № 929 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)».
16. Конституція України, прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 3.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
2. Європейська база даних «Здоров'я для всіх» www.euro.who.int/ru/home
3. Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
4. Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
5. Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
6. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
7. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
8. Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
9. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в

Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих освітніх компонентів понад обсяг навчального плану http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx